

Problema 1. Determinați numerele naturale n care se pot scrie ca produs de trei numere de forma $\frac{2k+1}{k+1}$ cu $k \in \mathbb{N}$.

* * *

Soluție: Să observăm mai întâi că dacă $n = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{2b+1}{b+1} \cdot \frac{2c+1}{c+1}$, cu $a, b, c \in \mathbb{N}$,

atunci $n < 8$ și n este impar. Într-adevăr, avem că $\frac{2k+1}{k+1} < 2$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$,

de unde $n < 8$. Apoi, cum $n(a+1)(b+1)(c+1) = (2a+1)(2b+1)(2c+1)$ și membrul drept este impar, rezultă că și membrul stâng este impar, deci n este impar (iar a, b, c pare). Prin urmare singurele numere naturale care se pot, eventual, scrie sub forma dorită sunt 1, 3, 5 și 7.

În continuare vom demonstra că fiecare din aceste numere se poate scrie sub forma dorită:

- $1 = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{2b+1}{b+1} \cdot \frac{2c+1}{c+1}$, cu $a = b = c = 0$,

- $3 = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{2b+1}{b+1} \cdot \frac{2c+1}{c+1}$, cu $a = 0, b = 2, c = 4$ (adică $3 = 1 \cdot \frac{5}{3} \cdot \frac{9}{5}$),

- $5 = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{2b+1}{b+1} \cdot \frac{2c+1}{c+1}$, cu $a = b = 2, c = 4$ (adică $5 = \frac{5}{3} \cdot \frac{5}{3} \cdot \frac{9}{5}$),

- $7 = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{2b+1}{b+1} \cdot \frac{2c+1}{c+1}$, cu $a = 6, b = 11, c = 21$ (adică $7 = \frac{13}{7} \cdot \frac{25}{13} \cdot \frac{49}{25}$).

(Ultima scriere o putem găsi căutând o scriere de forma $n = \frac{2a+1}{a+1} \cdot \frac{4a+1}{2a+1} \cdot \frac{8a+1}{4a+1}$.)

În concluzie, numerele naturale care se scriu ca produs de 3 fracții de forma dorită sunt 1, 3, 5 și 7.

Observație: Această problemă este de fapt un caz particular al problemei 3 de la OIM 1998. Problema avea următorul enunț:

Pentru orice număr natural nenul n , notăm cu $\tau(n)$ numărul divizorilor săi pozitivi (inclusiv 1 și n). Determinați toate numerele naturale nenule care m pentru care există un număr natural nenul n astfel încât $\frac{\tau(n^2)}{\tau(n)} = m$.

Într-adevăr, dacă $n = p_1^{a_1} \cdot p_2^{a_2} \cdot \dots \cdot p_j^{a_j}$, unde p_1, p_2, \dots, p_j sunt numere prime distincte, iar $a_i \in \mathbb{N}$, atunci $\tau(n) = (a_1 + 1)(a_2 + 1) \cdot \dots \cdot (a_j + 1)$, iar $\tau(n^2) = (2a_1 + 1)(2a_2 + 1) \cdot \dots \cdot (2a_j + 1)$. Prin urmare, condiția $\frac{\tau(n^2)}{\tau(n)} = m$ revine la

$$m = \frac{2a_1+1}{a_1+1} \cdot \frac{2a_2+1}{a_2+1} \cdot \dots \cdot \frac{2a_j+1}{a_j+1},$$

adică la a-1 scrie pe m ca produs de numere de forma $\frac{2k+1}{k+1}$ cu $k \in \mathbb{N}$.

În general, se poate arăta că orice număr impar mai mic decât 2^j poate fi scris ca produs de j fracții de forma $\frac{2k+1}{k+1}$.